

Centrumskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

*”Världens bästa skola” utbildar världsmedborgare som möter framtiden med
mod, starkt förvissade om att allt de vill och kan är möjligt*

Planen gäller från 2014-08-18

Planen gäller till 2015-06-20

Innehåll

Inledning.....	3
Elevernas delaktighet i arbetet med planen	3
Personalens delaktighet i arbetet med planen	3
Förankring av planen.....	3
Utvärdering av förra årets plan	4
Resultat av utvärderingen av förra årets mål.....	4
Främjande insatser	5
Min värld mitt liv!	5
Kropp, själ och harmoni.....	6
Kartläggning.....	8
Resultat och analys av kartläggning	9
Förebyggande åtgärder	10
Skapa en trygg miljö utan kränkningar.....	10
Stöd till elever med problemskapande beteende.....	11
Medvetande göra kränkingsgrunder.....	12
Rutiner för akuta situationer	13

Inledning

Centrumskolan är en kommunal grundskola med kulturprofil. Skolan är belägen i Centrala Växjö. Centrumskolan har ca 270 elever i årskurserna F-6.

Planen är framarbetad av skolans likabehandlingsteam enligt nedan och följer den mall som diskrimineringsombudsmannen (DO) har arbetat fram.

Elevernas delaktighet i arbetet med planen

Under året har eleverna genom klassråd och elevråd deltagit i diskussioner rörande förändringar i likabehandlingsarbetet. Likabehandlingsplanen följdes upp med hjälp av en enkät som samtliga elever besvarade. Enkäten ligger till grund för upprättandet av årets likabehandlingsplan.

Personalens delaktighet i arbetet med planen

Under året har personalen deltagit i utvecklandet av förebyggande åtgärder. Likabehandlingsarbetet har vid flertal tillfällen diskuterats på personalkonferenser. Personalens synpunkter har beaktats i framtagandet av likabehandlingsplanen.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanen presenteras för samtlig personal måndagen den 11 aug. Personalen presenterar planen för eleverna i uppstartsdagarna. Vårdnadshavarna informeras om planen på årets första föräldramöte. Vårdnadshavarna får också en sammanfattning av likabehandlingsarbetet på skolan.

Utvärdering av förra årets plan

Planen har utvärderats kontinuerligt av likabehandlingsteamet, elevråd samt personalgrupp. Planen är ständigt under utveckling och förändras vid behov. I utvärderingsarbetet har skolledningen, likabehandlingsteamet, elever samt personal ingått.

Resultat av utvärderingen av förra årets mål

Alla elever ska känna sig trygga överallt på skolan

med extra uppmärksamhet på fotbollsplanerna, "rutanplanerna", de "dolda" platserna bakom de olika skolbyggnaderna samt i flickornas omklädningsrum.

I samband med terminstart flyttade vi in i nya lokaler. De nya lokalerna är större och det finns fler ytor att ha uppsyn över. Årets uppföljning visar att vi måste öka närvaron på dessa ytor.

Ute – fotbollsplanerna, 5-6 skolgård, ytan bakom idrottshallen, ytan framför matsalen

Inne – ytorna runt trapphusen, toaletterna i 5-6, toaletterna vid modersmålslärares arbetsrum samt omklädningsrumen

Inga elever ska känna sig hotade av enskilda elever

Uppföljningen har visat att vi har elever som känner sig hotade. Likabehandlingsteamet arbetar aktivt med att hjälpa de elever som upplevs hotfulla samt stöd till de som känner sig hotade.

Ökad elevdemokrati

Det har under året genomförts regelbundna klassråd och elevråd. Eleverna har haft reellt inflytande över sin situation i skolan.

Gemensamma regler och förhållningssätt förankrade hos alla

Skolan har gemensamma regler. Under året har arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt påbörjats. Vi arbetar kollegialt med läsning av boken "Vilse i skolan". Detta förhållningssätt ska ligga till grund för hur vi bemöter varandra och skolans elever.

Effektfulla metoder vid upptäckt av mobbingssituationer

Skolan har effektfulla metoder att stoppa mobbingssituationer. Detta blir tydligt i uppföljningarna av enskilda ärenden, eftersom mobbingen då har upphört. Dessa metoder är under ständig utveckling för att anpassas efter skolans behov.

Årets plan ska utvärderas senast: 2015-08-01

Ansvarig för att årets plan utvärderas: Biträdande rektor Rikard Samuelsson

Främjande insatser

Centrumskolans främjande insatser handlar om att identifiera och stärka positiva förutsättningar för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

Skolan arbetar ämnesövergripande med återkommande teman. Under det röda temat "Min värld mitt liv" samt det blå temat "Kropp själ och harmoni" fokuserar vi särskilt på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Nedan beskrivs vilka kränkingsgrunder som berörs i respektive arbetsområde och hur vi kopplat det till våra styrdokument.

Min värld mitt liv!

Mänskliga rättigheterna och allas lika värde!

Områden som berörs av insatsen:

Kränkande behandling, kön, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning samt ålder

Mål och uppföljning

Centralt innehåll (ur Lgr11) F-3

- Normer och regler i elevens livsmiljö, till exempel i skolan och i sportsammanhang
- Att flytta inom ett land och mellan länder. Vad detta kan ha för orsaker och få för konsekvenser.
- Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Kunskapskrav (ur Lgr11) F-3

- Eleven kan samtala om normer och regler i vardagen och ge exempel på varför de kan behövas.

Centralt innehåll (ur Lgr11) 4-6

- Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut (Sh)

Kunskapskrav (ur Lgr11) 4-6

- Eleven redogör för innebörden av de mänskliga rättigheterna och barnets rättigheter och ger exempel på vad rättigheterna kan betyda för barn i olika delar av världen (Sh)

Insats

Arbetsområdet " Min Värld mitt liv" genomförs i samtliga årskurser på Centrumskolan under hösten och avslutas med vernissage där föräldrar bjuds in för att titta och lyssna på elevernas redovisningar. Vi kommer speciellt att fokusera på de mänskliga rättigheterna på vår traditionella FN konsert som genomförs på FN-dagen den 24 oktober.

Arbetsområdet fokuserar på de mänskliga rättigheterna och allas lika värde.

Ansvariga: Lärare åk F-6

Datum när det ska vara klart: 141024

Kropp, själ och harmoni

Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet

Områden som berörs av insatsen:

Kränkande behandling, kön, religion eller annan trosuppfattning och sexuell läggning

Mål och uppföljning

Centralt innehåll (Lgr11) F-3

- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.

Centralt innehåll (Lgr11) 4-6

- Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet (Sh)
- Vardagliga moraliska frågor som rör flickors och pojkars identiteter och roller, jämställdhet, sexualitet, sexuell läggning samt utanförskap och kränkning (Re)
- Hur olika livsfrågor, till exempel vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en bra kamrat, skildras i populärkulturen. (Re)
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott (Re)
- Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet (Re)
- Vad religioner och andra livsåskådningar kan betyda för människors identitet, livsstil och grupptillhörighet (Re)
- Begreppen religion och livsåskådning (Re)
- Hur olika livsfrågor, till exempel synen på kärlek och vad som händer efter döden, skildras i religioner och andra livsåskådningar (Re)
- Centrala tankegångar bakom ritualer, levnadsregler och heliga platser i kristendomen och de andra världsreligionerna, till exempel som de uttrycks i religiösa berättelser i Bibeln och andra urkunder (Re)

Insats

Arbetsområdet kropp, själ och harmoni genomförs i samtliga årskurser på Centrumskolan under hösten och avslutas med Vernissage där föräldrar bjuds in för att titta och lyssna på elevernas redovisningar.

Under arbetsområdet kropp, själ och harmoni funderar vi över människan och dess existens.

Ansvariga: Lärare åk F-6

Datum när det ska vara klart 150301

Kartläggning

För att veta vad man behöver göra för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter, är det viktigt att kartlägga nuläget. Kartläggningen ska utgå ifrån den egna verksamheten. Vi har valt ut fyra kartläggningsmetoder. Resultatet av kartläggningen ligger till grund för målen i årets plan.

1. Kränkingsanmälan

Samtlig personal på skolan har ett "snabbrapports" häfte i fickan. Snabbrapporten innehåller de olika diskrimineringsgrunderna. Anmälan skickas till vår likabehandlare likabehandlare anmäler därefter tillsammans med biträdande rektor kränkningen till huvudmannen. Kränkings-/diskrimineringsärenden utreds och kartläggs kontinuerligt.

2. Enkäter

En omfattande elevenkät utarbetat efter skolverkets forskning rörande antimobbingsmetoder genomförs i slutet av läsåret.

3. Samtal

Samtal genomförs med samtliga elever som i enkäten önskat att få tala med vuxen

4. Trygghetsvandring med elevråd för att säkerställa miljön

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Se ovan

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen håller i det vardagliga arbetet i stora delar av kartläggningen genom att anmäla kränkningar samt utreda kränkningar. De genomför också kartläggningsenkäten.

Resultat och analys av kartläggning

Alla elever ska känna sig trygga överallt på skolan

med extra uppmärksamhet på fotbollsplanerna, "rutanplanerna", de "dolda" platserna bakom de olika skolbyggnaderna samt i flickornas omklädningsrum.

I samband med terminstart flyttade vi in i nya lokaler. De nya lokalerna är större och det finns fler ytor att ha uppsyn över. Årets uppföljning visar att vi måste öka närvaron på dessa ytor.

Ute – fotbollsplanerna, 5-6 skolgård, ytan bakom idrottshallen, ytan framför matsalen

Inne – ytorna runt trapphusen, toaletterna i 5-6, toaletterna vid modersmåsläraarnas arbetsrum samt omklädningsrumen

Inga elever ska känna sig hotade av enskilda elever

Uppföljningen har visat att vi har elever som känner sig hotade. Likabehandlingsteamet arbetar aktivt med att hjälpa de elever som upplevs hotade samt stöd till de som känner sig hotade.

Ökad elevdemokrati

Det har under året genomförts regelbundna klassråd och elevråd. Eleverna har haft reellt inflytande över sin situation i skolan.

Gemensamma regler och förhållningssätt förankrade hos alla

Skolan har gemensamma regler. Under året har arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt påbörjats. Vi arbetar kollegialt med inläsning av boken "Vilse i skolan". Detta förhållningssätt ska ligga till grund för hur de gemensamma reglerna ska upprätthållas.

Effektfulla metoder vid upptäckt av mobbingssituationer

Skolan har effektfulla metoder att stoppa mobbingssituationer. Detta blir tydligt i uppföljningarna av de enskilda ärendena eftersom mobbningen då har upphört. Dessa metoder är under ständig utveckling för att anpassas efter skolans behov.

Förebyggande åtgärder

Våra förebyggande åtgärder bygger på de risker för kränkning, diskriminering samt trakasserier vi har identifierat genom vår kartläggning. Vi har utifrån kartläggningen identifierat ett antal områden där vi behöver arbeta med olika former av åtgärder.

Skapa en trygg miljö utan kränkningar

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Synliggöra dolda ytor på skolan där eleverna riskerar att bli utsatta.

Åtgärd

Ytorna som skall synliggöras är

Innemiljö:

Trapphus, ytan utanför toaletterna vid 5-6, kapprum år 2-4. Ytan utanför hkk, toaletter vid modersmålslärares arbetsrum samt omklädningsrum.

Utemiljö:

Fotbollsplaner, ytan bakom idrottshall, ytan framför matsal samt 5-6 rastgård.

För att uppnå målen kommer vi arbeta främjande med diskussioner rörande allas lika värde. Vi kommer också låta rast värdar cirkulera mer på ovannämnda ytor. Arbetet med att skapa stimulerande lekytor på dolda platser utomhus kommer inledas. Vi kommer att genomföra trygghetsvandringar i lokalerna en gång per termin för att följa upp om ytorna känns säkrare. I slutet av året kommer en kartläggningsenkät genomföras.

Motivering av åtgärd

Kartläggningen har visat att det finns dolda ytor på skolan där eleverna riskerar att bli utsatta.

Ansvarig: Biträdande rektor

Datum när det ska vara klart: 150625

Stöd till elever med problemskapande beteende

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål

Elever med problemskapande beteende skall få hjälp att hitta strategier för att undvika att kränka.

Uppföljning

Genom att kartlägga kränkingsanmälningar samt genom att genomföra en kartläggningsenkät.

Åtgärd

- Personalen fortbildas i Cps modellen med utgångspunkt i boken "Vilse i skolan" skriven av Ross W Greene
- Samtals inleds med enskilda elever med syfte att förändra beteendet som leder till kränkningar
- Elever med behov av "hjälp jag" får stöd av elevstödjare

Motivering av åtgärd

Kartläggningen har visat att elever pga dåligt mående kränker andra elever

Ansvarig: Biträdande Rektor

Datum när det ska vara klart 20150625

Medvetande göra kränkingsgrunder

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Mål

Alla elever på Centrumskolan skall känna till kränkingsgrunderna.

Uppföljning

Uppföljning sker i samband med avslutning av det röda samt det blå temaområdet.

Åtgärder

- Främjande arbete i samtliga årskurser
- Fortsatt arbete med snabbrapporter

Motivering av åtgärd

Karlägningen har visat att när medvetenheten bland eleverna vad som är en kränkning ökar minskar antalet kränkningar

Ansvarig: Biträdande Rektor

Datum när det ska vara klart: 20150625

Rutiner för akuta situationer

All personal på Centrumskolan agerar utifrån ärendegången som beskrivs nedan då någon elev blir utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

